

Pirkanmaan ennakointipalvelu - alue-ennakoinnin kehittämishankkeen (2009-2013) ulkoinen arviointi

Matkalla tiedon tuottamisesta pysyvään palveluun

Sari Pitkänen ja Kimmo Terävä

Loppuseminaari 12.2.2014

Arvioinnin kohde ja toteutus

Arvioinnin toteutus

- Loppuarviointi, toteutus 11/2013-2/2014

Arvioinnin kohdentuminen

- Hankkeen tavoitteen asettelu, hankkeen organisointi ja toimeenpano
- Yhteistyö hankkeen keskeisten kohderyhmien ja yhteistyötahojen kanssa
- Hankkeen tuotokset, tulokset ja vaikuttavuus

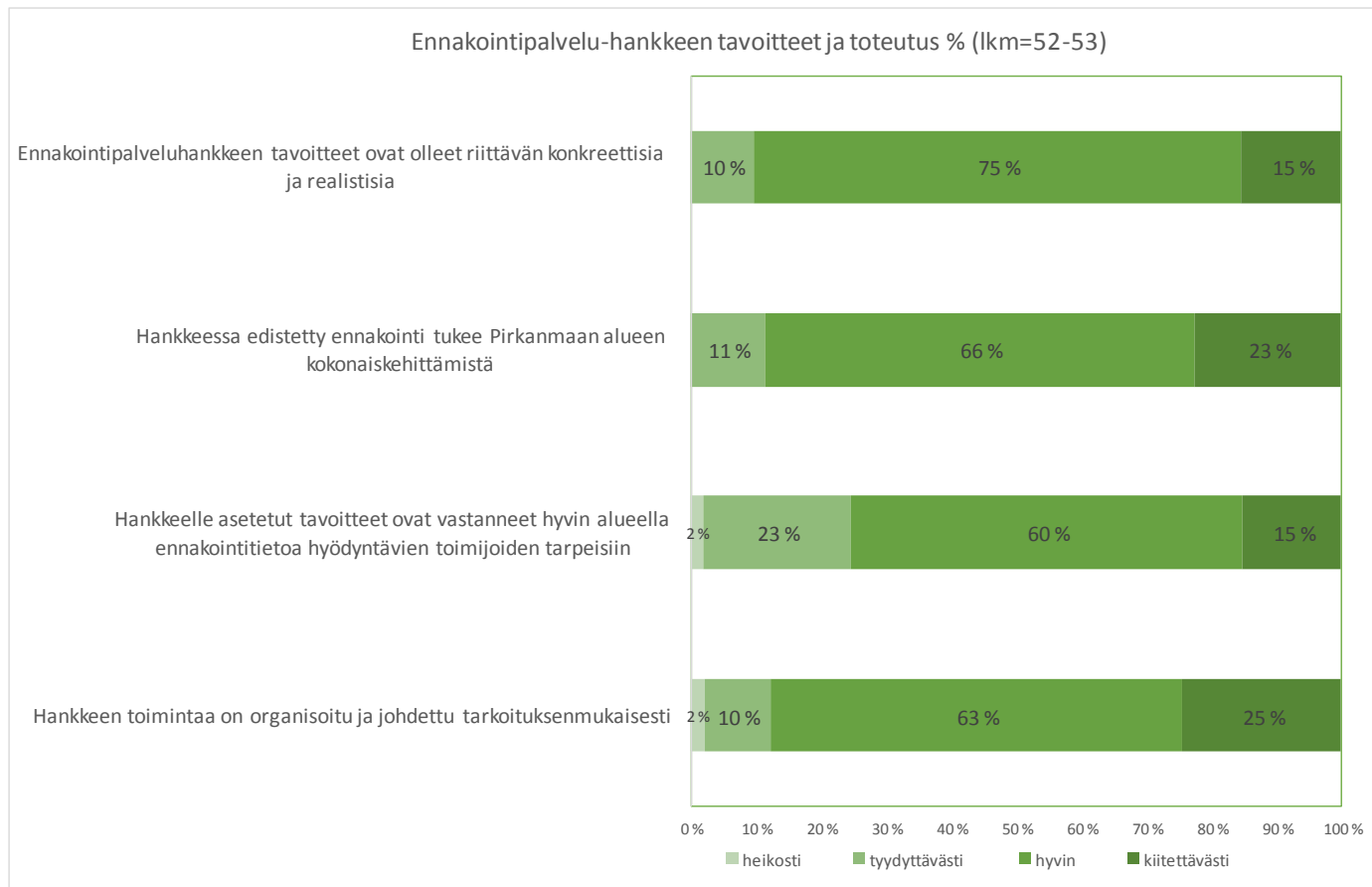
Arviointiaineisto

- Hankkeen tuottama materiaali (mm. projektisuunnitelma, väliraportit, muistiot, hankkeen kohderyhmäpalaute sekä hankkeessa laadittu kirjallinen aineisto kuten erilaiset selvitykset)
- Hankkeen sidosryhmille suunnattu sähköinen kysely, johon saatiin 76 vastausta
 - Vastaajista on noin puolet valtion edustajia, vastauksia saatiin myös kunnasta, järjestöistä ja yrityksistä.
- Haastattelut seitsemälle (7) hankkeen keskeiselle yhteistyötaholle.

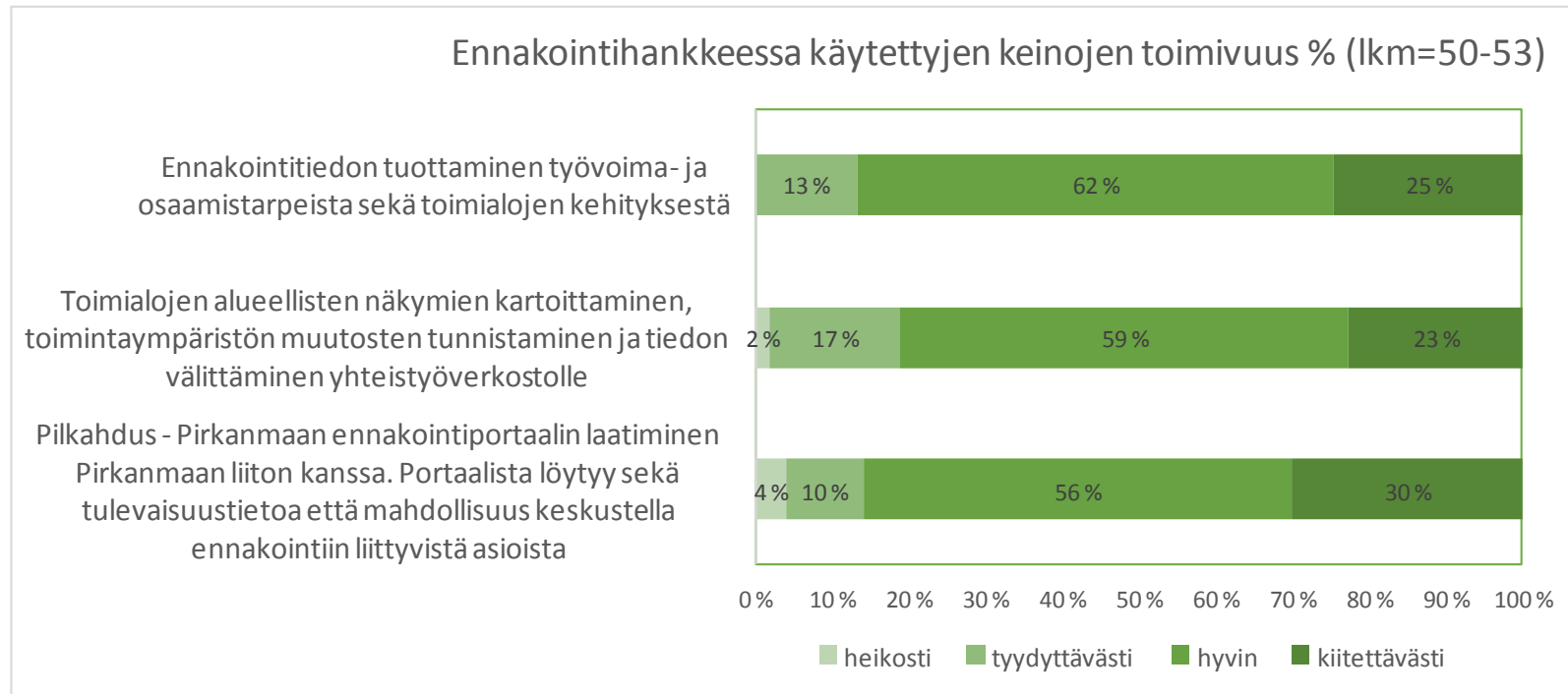
Hankkeen tavoitteet, organisointi ja toimeenpano

- Hankkeen sidosryhmät ovat tyytyväisiä hankkeen tavoitteisiin ja toiminnan organisointiin
 - Projektihenkilöstö saa runsaasti kiitosta toiminnastaan. Organisaatiomuutokset ja muut toimintaympäristöön vaikuttavat tekijät eivät vaikeuttaneet merkittävästi hankkeen toteutusta.
 - Ennakoinnin rooliin aluekehittämisessä ovat tyytyväisempiä kunnan ja vähiten tyytyväisiä yritysten edustajat

Hankkeen toimenpiteet

- Kyselyyn vastanneista noin 70 % oli käyttänyt Pilkahdus-portaalia ja 31 % oli kuullut portaalista, muttei ollut käyttänyt sitä (julkinen sektori)
- Yli 80 % arviointikyselyyn vastanneista pitää hyvänä toimintana hankkeessa toteutettua ennakointitiedon tuottamista, toimialojen alueellisten näkymien kartoittamista ja tiedon välittämistä yhteistyöverkostoille sekä Pilkahdus-portaalin laatimista Pirkanmaan liiton kanssa.
 - Perinteisellä tavalla tuotettua laadukas tieto, maksuttomat temaattiset tilaisuudet , ”äärimmäisen hyvä tietopankki, mutta teknisesti kömpelö työkalu”

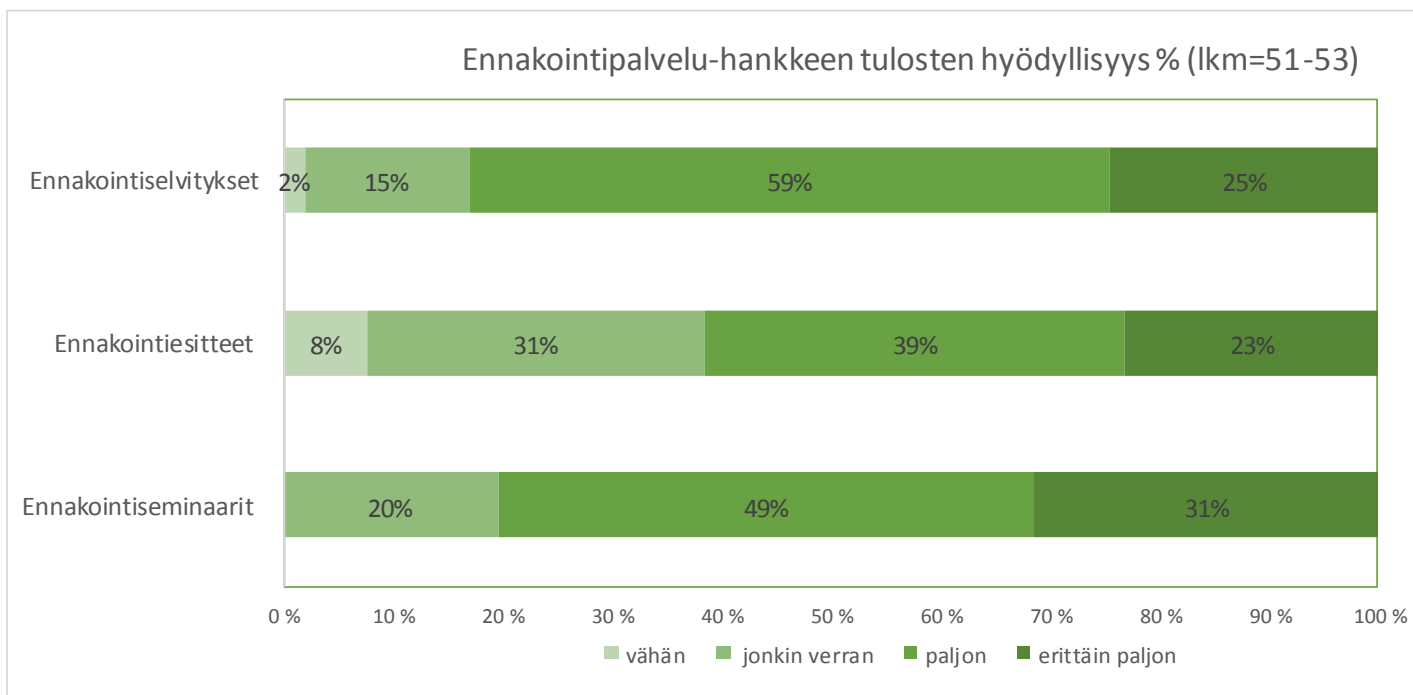
Hankkeen verkostoituminen

- Yli 80 % on tyytyväisiä hankkeen yhteistyöhön oman taustaorganisaation kanssa sekä hankkeen yhteistyöhön muiden keskeisten yhteistyötahojen ja sidosryhmien kanssa.
 - Luottamusta ja tukeutumista projektin toimintaan organisaatioiden oman sitoutumisen sijasta
 - Yritysten ja muun elinkeinoelämän, yliopistotason koulutuksen, kuntien ja organisaatioiden johdon osallistumista olisi kaivattu enemmän, kansallista verkostoitumista arvostetaan.

Hankkeen tuotokset

- Ennakointiesitteiden hyödyllisyyttä pitää hyvänä tai erittäin hyvänä noin 70 % sidosryhmäkyselyyn vastanneista, kun noin 80 % on hyvin tyytyväisiä ennakointiselvityksiin ja ennakointiseminaareihin.
- Toimialakohtaiset selvitykset kuten ICT-selvitys, ikäkortit, alueellinen tieto

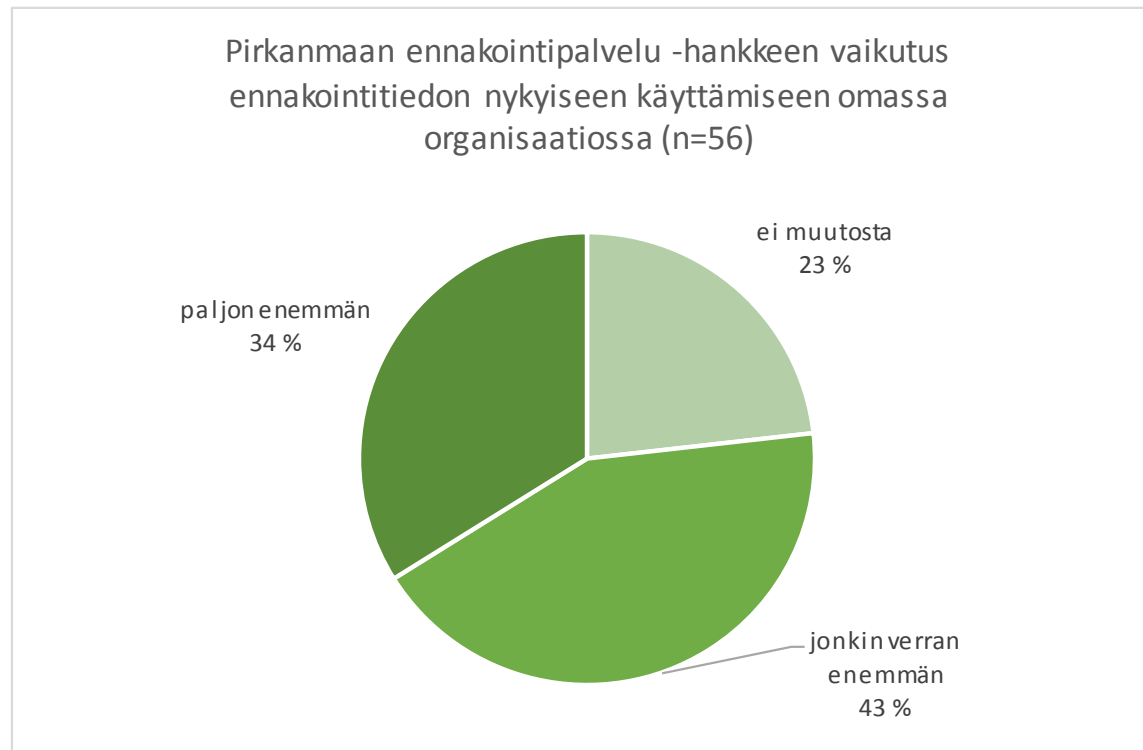
Hankkeen tavoitteiden saavuttaminen

- Noin 80 % vastaajista arvioi hankkeen onnistuneen hyvin tai kiitettävästi alueen ennakoitiosaamisen lisäämisessä, alueellisen ennakkoinnin kehittymisessä ja vakiintumisessa Pirkanmaalla yleisesti sekä alueen toimijoiden kouluttamisessa ennakoivaan ajatteluun ja toimintamalliin.
- Kuntien ja myös järjestöjen edustajat arvioivat hankkeen saavutukset myönteisimmin

Hankkeesta hyötyneet tahot

- Noin 60 % kyselyn vastaajaorganisaatioista käytetään paljon tai erittäin paljon ennakointitietoa.
 - Järjestöissä eniten ja yrityksissä vähiten ennakointitietoa käyttäviä
- Yleisimmin hankkeesta arvioidaan hyötyneen opinto-ohjaajien ja TE-palveluissa käytännön työtä tekevien. Hankkeesta ovat hyötyneet myös työnhakijat ja alanvaihtajat.

Tulosten jatkuvuus

- Arviointia varten toteutettuun kyselyyn vastanneet ja haastattelut miltei poikkeuksetta toivoivat, että projektin tekemä työ saisi jatkorahoitusta. Hankkeen luomalle toiminnalle on siis selkeästi kysyntää jatkossakin.

*”Vahvistaa mekanismeja, joilla tietoa tuodaan päätöksentekoprosessiin sen eri vaiheissa. **Automatisoidun perustiedon tuottaminen eri vaiheissa mm. avoimen datan lähteitä käyttämällä. Lisätään panostuksia poliittisesti puolueettoman tiedon tuotantoon, ennen kaikkea sen tulkintaan, sen välittymiseen. Kehitetään tiedolla johtamista osana yleisjohtamisen valmiuksia.**”*

*”Aineiston perusteella laadittava selkeämpi kokonaiskuva ja tahtotila alueella tarvittavasta muutoksesta ja viestittävä se – **kytkeä koko projekti paljon rohkeammin tulevaisuuteen, muutokseen ja sitoa poliitikot vahvemmin tähän faktatietoon** → näin koko projektilla on parempi oikeus olemassaoloon sekä voi näyttää muille onnistumiset.”*

Kehittämiss ehdotukset

Hankkeessa kehitettyjen tuotteiden pysyvyys ja toiminnan jatkuvuus

- Hankkeessa tehtyä ennakoinnin kehittämistyötä on tärkeää jatkaa osana perustyötä. Hankkeen tavoitteena ollutta vastuutukseen perustuvaa systematisoitua mallia tulisi vahvistaa edelleen sellaiseksi, että se on selkeä myös muillekin kuin ennakoinnin avaintoimijoille.
- Lähitulevaisuudessa on tarpeen **nimetä ja tehdä näkyviksi eri organisaatioiden yhteyshenkilöt ja organisaatioiden vastuu ennakoinnissa.**

Pirkanmaalla toimii ennakointityöryhmiä, joissa on päättäjätason henkilöitä. Näitä ryhmiä voidaan hyödyntää hyvin, kun mietitään hankkeen jälkeisiä ennakoinnin vastuuhenkilöitä ja tehtävänjakoja.

Kehittämis ehdotukset

Hankkeessa kehitettyjen tuotteiden pysyvyys ja toiminnan jatkuvuus

- Ennakoinnin kehittämiseksi on hyödyllistä **nimetä jokin koordinoiva taho**, joka vastaa alueellisen ennakoinnin jatkokehittämisestä sekä tärkeäksi koetun henkilökohtaisesti ja nopeasti tietoa tarjoavan palvelun tarjoamisesta.

Tällainen koordinoiva taho olisi luonnollisimmin maakuntaliitto, jonka rooli on vahvistunut Ennakointipalvelu-hankkeen ja valtakunnallisten ennakointia koskevien linjausten myötä.

Kehittämiss ehdotukset

Hankkeessa kehitettyjen tuotteiden pysyvyys ja toiminnan jatkuvuus

- Hankkeessa on kehitetty aineistoja ja toimintamuotoja, joille toivotaan jatkuvuutta ja joita on syytä toteuttaa edelleen osana perustoimintaan.
- Hankkeessa tuotettujen **toimialakohtaisten selvitysten laatiminen** ovat tärkeää myös jatkossa. Selvityksiä voidaan tehdä kohdennetummin yhteisesti alueen toimijoiden kanssa sopien, mutta edelleen systemaattisesti ja säännöllisin väliajoin.
- **Pilkahdus-portaalia** on hyödyllistä kehittää edelleen sellaiseksi, että ennakointitieto olisi **entistä helpommin käytettävissä**.

Kehittämiss ehdotukset

Hankkeessa kehitettyjen tuotteiden pysyvyys ja toiminnan jatkuvuus

- Jatkossa tarvitaan **uudenlaisia ennakoitiedon tuottamisen ja levittämisen muotoja**. Hankkeessa käytettiin perinteisiä hyväksi havaittuja ja onnistuneita keinoja. Tulevaisuudessa on hyödyllistä pyrkiä kehittämään täysin uudenlaisia keinoja, jotka palvelisivat paremmin mm. ennakoitietoa hyödyntäviä yrittäjiä ja uravalintoja tekeviä nuoria.
- Ennakointipalveluhankkeen hyvät kokemukset ovat esimerkki siitä, kuinka **pelkkä ennakoitiedon tuottaminen ei riitä, vaan sen hyödyntämisen tueksi tarvitaan toimintaa**. Myös jatkossa on tärkeää järjestää edelleen vuosittaisen Tulevaisuusfoorumin lisäksi säännöllisesti koulutuksia ja muuta ennakoitiedon välittämistä tukevaa toimintaa.

Kehittämissuhteet

Ennakointitiedon parempi hyödyntäminen osana päätöksentekoa

- Hankkeessa on saatu hyvin mukaan ennakointitietoa jo aiemmin käyttäneitä tahoja ja lisättyä etenkin oppilaitosten henkilöstön ennakointitiedon hyödyntämistä.
- Jatkossa on tärkeää saada **uusia tahoja mukaan ennakointitoimintaan**. Alueellisen ennakkoinnin kehittämiseen tulee osallistaa aiempaa tiiviimmin myös yrityksiä.
- **Osallistuneista organisaatioista tulee sitouttaa entistä paremmin organisaatioiden johtoa**. Jotta johtajia saataisiin tiiviimmin mukaan ennakointitoimintaan, tarvetta on erityisesti jatkojalostetulle ja strategiseen päätöksentekoon paremmin sopivalle ennakointitiedolle.

Etenkin tähän päätöksentekijöiden tavoittamiseen sekä strategiatyötä hyödyntävän tiedon tuottamiseen ja välittämiseen on tarpeen panostaa jatkossa.

Kehittämiss ehdotukset

Ennakointitiedon parempi hyödyntäminen osana päätöksentekoa

- Ennakointipalveluhanke on luonut hyvän pohjan koulutuksen ja työn ennakoinnille, jotka ovat tärkeitä aluekehittämisen kannalta. Jatkossa **ennakoinnin teemat voisivat liittyä laaja-alaisemmin ihmisten hyvinvointiin ja kestäväan kehitykseen**. Tämä voisi olla keino osallistaa uusia toimijoita ennakointiin.

Kiitos!

Lisätiedot: sari.pitkanen@kuntoutussaatio.fi

